

אמנת העמים לצדק וקיימות

תקציר

(לחצו כאן לקריאת הנוסח המלא באנגלית. לחצו כאן לחתימה על האמנה)

אנו, החתומים מטה, קוראים להחלתם של שינויים מערכתיים עמוקים הנדרשים בכדי לשים קץ לאי-השוויון, לבער את העוני, לשפר את הרווחה האנושית, להגן על זכותם של כל העמים לפיתוח בר-קיימא, לממש את עקרונות הצדק הסביבתי ולקדם שלום בין העמים. אנו מבקשים לצאת חוצץ נגד המערכות הכלכליות והפוליטיות המייצרות ומנציחות חוסר צדק, ולגנות את אותם ארגונים רב-לאומיים ותהליכי משא ומתן בינלאומיים המעכבים את יישום השינויים המערכתיים הנדרשים. צמצום אי-השוויון הוא צעד הכרחי לקראת מימוש תפיסת הקיימות, וזאת משום שחוסר שוויון שוחק את האמון בין אנשים וחותר תחת היכולת לגבש פתרונות משותפים לבעיות חברתיות, כלכליות, סביבתיות ופוליטיות בוערות.

הדרך קדימה אינה יכולה להתבסס על טלאי רפורמות ועל שינויים שלאחר-מעשה. בתהליך השינוי עלינו להתמודד עם מנגנוני המדיניות היסודיים שמייצרים את אי-השוויון, תומכים בו ומשמרים אותו. עלינו להחליף את אותן מערכות כלכליות אשר מטבע ברייתן מייצרות ריכוזים הולכים וגדלים של עושר, במוסדות ובמנגנונים הנשענים על תהליכי קבלת החלטות דמוקרטיים וקהילתיים, ואשר מעודדים שגשוג משותף. עלינו לפתח מערכות ותוכניות חברתיות אשר יתעמתו עם אי השוויון וישימו קץ לחוסר השוויון בין קבוצות שונות, שמתבטא בפערים במעמד החברתי ובתפיסות פוגעניות בשל הבדלי מגדר, גזע, מוצא, דת, בריאות, יכולת ותכונות אנושיות בסיסיות נוספות. לבסוף, על ארגוני הקהילה האזרחית, לצד מוסדות חינוך, דת, חברה, תרבות ועסקים, להתחייב לביקורת אמיתית של המדיניות, הנוהלים והמנהגים שלהם כדי לעמוד על אופן השפעתם על אחרים ועל תרומתם ליצירת אי-שוויון, הגברתו או שימורו. מטרת מהלכים אלה היא להעצים את קולותיהם של יחידים וקבוצות שהודרו או נדחקו מן השיח עד כה, ולהגביר את השתתפותם.

העקרונות אשר אנו מפרטים משלבים בין ערכי מוסר וערכים מעשיים המשותפים לכלל המין האנושי, ובהם צדק כזכות אדם בסיסית, צדק כתנאי הכרחי לרווחה, צדק והוגנות כבסיס ליצירת קהילות מקיימות, זכויות הוגנות לכול לפיתוח בר-קיימא, וצדק שיושג באמצעות שינוי מערכתי של המבנים והמנגנונים החברתיים, הכלכליים והפוליטיים הקיימים.

* תרגום לעברית : תמר נויגרטרן, האגודה לצדק סביבתי

העקרונות שאותם אנו מבקשים להטמיע מתייחסים ישירות לשינויים הנדרשים לשם יצירת צדק אמיתי: דמוקרטיזציה של המערכות הכלכליות, הבטחת מימוש הצרכים האנושיים הבסיסיים של כל אדם על פני כדור הארץ – גופניים, חברתיים ואינטלקטואליים, ודרישה שהמערכות הכלכליות הבינלאומיות יעודדו ויטפחו פיתוח בר-קיימא דמוקרטי והוגן. אנו קוראים גם לפיתוחם של מנגנונים כלכליים בינלאומיים שיתמכו בנשיאה הוגנת ושוויונית בנטל המעבר לאורח חיים מקיים, לאכיפת זכותם של כל העמים להגדרה עצמית פוליטית וכלכלית, למחיקת חובות לאומיים שנוצרו על מנת לאפשר הרפתקנות פיננסית, לעצירת הצריכה המוגזמת ולבלימת ריכוז הכוח בידי אליטות, לניתוק הקשר בין בחירות ותהליכי הכרעה פוליטיים לבין הון, לפיתוח מנגנוני משא ומתן יעילים על מנת להבטיח גישה למשאבים מקומיים מתכלים, להבטחת צדק והוגנות בבעלות על קרקע ובייצור מזון באמצעות חלוקה מחדש של קרקעות, לקביעת הגנות בחוק לכל הקבוצות הסובלות מאפליה, לדמוקרטיזציה של אמצעי התקשורת לתועלת הציבור, להבטחת גישת הציבור לחינוך, מחקר ופרסומים מדעיים, ולמתן מענה לאי-שוויון חברתי באמצעות תוכניות חינוכיות חברתיות שיילחמו בדעות הקדומות וימנעו דפוסי דיבור והתנהגות המקדמים אפליה ושנאה.

הארגונים החתומים על אמנת הצדק יפעלו במהלך החודשים הקרובים לפיתוח תוכנית הפעולה המקדמית המתוארת בנספח. בין המשימות לטווח הקרוב ניתן לציין מאבק למיגור אי-שוויון חברתי, מתן מענה לחוסר-שוויון בתוך קבוצות בחברה האזרחית, ביטול התמיכה בפרקטיקות עסקיות ותרבותיות המנציחות אפליה ואי-שוויון, וגיבוש בריתות שמטרתן לקדם את מכלול ההתחייבויות המפורט לעיל.